

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum seruitus in matrimonio possit superuenire? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

ut matrimonium seruus contraheret, intelligitur ei concessisse omnia quæ matrimonium requirit. Si autem matrimonium ignorante, vel contradicente domino est contractum, non tenetur reddere debitum: sed potius domino obedire, si vtrumque simul esse non possit. Sed tamen in his multa particularia considerari debent: sicut etiam in omnibus humanis actibus, scilicet periculum castitatis imminens vxori; & impedimentum, quod ex redditione debiti seruitio imperato generatur, & alijs huiusmodi: quibus omnibus rite pensatis, iudicari poterit, cui magis seruus obedire teneatur, domino, vel vxori.

Ad quartum dicendum, quod in tali casu dicitur, quod dominus cogendus est, ne seruum vendat, taliter quod faciat onera matrimonij grauiora. Præcipue cum non desit facultas vbiicumque seruum suum vendendi iusto pretio.

Ad quintum dicendum, quod per religionem vel ordinis suceptionem aliquis obligatur diuinis obsequijs, quantum ad totum tempus: sed vir tenetur debitum reddere vxori, non semper, sed congruis temporibus: & ideo non est simile. Et præterea ille qui intrat religionem, vel suscipit ordinem, obligatur ad aliqua opera, quæ sunt naturalibus superaddita, quibus dominus potestatem eius habet, & non in naturalibus, ad quæ obligat se per matrimonium: vendisset continentiam vouere sine consensu domini.

ARTIC. III.

210 . *Vtrum seruitus matrimonio possit superuenire?*

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod seruitus matrimonio non possit superuenire, ut se alteri in seruum vendat. Quia quod in fraudem & præiudicium alterius factum est, ratum esse non debet. Sed vir qui se in seruum vendit, facit hoc quodammodo in fraudem matrimonij; & ad minus, in detrimentum vxoris. Ergo non debet valere talis venditio ad seruitutem inducendam.

¶ 2 Præterea, Duo fauorabilia præiudicant

non fauorabili. Sed matrimonium & libertas sunt fauorabilia, & repugnant seruituti, quæ non est fauorabilis in iure. Ergo seruitus talis in matrimonio debet penitus annullari.

¶ 3. Præterea, In matrimonio vir & vxor ad pariter iudicantur. Sed vxor non potest se in ancillam dare nolente marito. Ergo nec vir nolente vxore.

¶ 4. Præterea, Illud quod impedit rei generationem in naturalibus, destruit etiam rem generatam. Sed seruitus viri nesciente vxore, impedit matrimonij actum antequam fiat. Ergo si posset matrimonio interuenire, destrueret matrimonium; quod est inconueniens.

SED contra, Quilibet potest dare alteri quod suum est. Sed vir est sui iuris, cum sit liber. Ergo potest dare ius suum alteri.

¶ Præterea, Seruus potest nolente domino vxorem dare, vt dictum est *. Ergo eadem ratione vir potest domino se subijcere, nolente vxore.

Art. præc.

RESPONDEO dicendum, quod vir subditur vxori in his quæ ad actum naturæ pertinet; in quibus sunt æquales, ad quæ seruitutis subiectio se non extendit; & ideo vir nolente vxore, potest se alteri in seruum dare. Non tamen ex hoc matrimonium dissoluitur: quia nullum impedimentum matrimonio interueniens, potest dissoluere ipsum: vt dictum.

q. 50. ar. unico, ad 7.

Ad primum ergo dicendum, quod fraus bene potest nocere ei qui fraudem fecit, sed non potest alteri præiudicium generare: & ideo si vir in fraudem vxorem se alteri det in seruum, ipse damnum reportat, inæstimabile bonum libertatis amittens: sed vxori nullum potest ex hoc præiudicium generari, quin teneatur reddere debitum petenti, & ad omnia quæ matrimonium requirit: non enim potest ab his retrahi seruituti sui præcepto.

Ad secundum dicendum, quod quantum ad hoc quod.

quòd seruitus matrimonio repugnat, matrimonium seruituti præiudicat: quia tunc seruus tenetur vxori debitum reddere, etiam nolente domino.

Ad tertium dicendum, quòd quamuis in actu matrimoniali, & in his quæ ad naturam spectant, ad paria vir & vxor iudicentur, ad quæ conditio seruitutis se non extendit: tamen quantum ad dispensationem domini, & ad alia huiusmodi superaddita, vir est capax vxoris, & debet corrigere eam; non autem è conuerso: & idèò vxor non potest se dare in ancillam nolente viro.

Ad quartum dicendum, quòd ratio illa procedit de rebus corruptibilibus, in quibus etiam multa impediunt generationem, quæ non sufficiunt ad destruendum rem generatam: sed in rebus perpetuis potest impedimentum præstari, ne res talis esse incipiat, non autem vt esse deficiat; sicut patet de anima rationali. Et similiter etiam est de matrimonio, quòd est perpetuum vinculum præsentis vita manente.

ARTIC. IV.

Virum filij debeant sequi conditionem patris?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quòd filij debeant sequi conditionem patris. Quia deo-
minatio fit à digniori. Sed pater in generatione est dignior, quàm mater. Ergo, &c.

¶ 2 Præterea, Esse rei magis dependet à forma quàm à materia. Sed in generatione pater dat formam, mater materiam: vt dicitur 16. de animalibus. Ergo magis debet sequi proles patrem, quàm matrem.

¶ 3 Præterea, Illud præcipue debet aliquis sequi, cui magis assimilatur. Sed filius plus assimilatur patri quàm matri, sicut & filia plus patri, quàm matri. Ergo ad minus, filius plus debet sequi patrem, & filia matrem.

¶ 4 Præterea, In sacra Scriptura non comparatur genealogia per mulieres, sed per viros. Ergo proles magis sequitur patrem, quàm matrem.

311
e. licet. de
coniug.
seruor. S.
1. insti. de
ingenuis
q. 1. ibi cõ-
muniter
doctores.
lib. 2. de
animal.
c. 4. 10. 4.